

ПРЕС КЛИПИНГ

26-27. септембар 2020.

НАСЛОВИ

Јачи динар и више радних сати подигли просечну плату на 510 евра(str.3)

Stojiljković: Pandemija će dovesti u pitanje brojna radna mesta(str.4)

Mali: Veće zarade trasiraju put ka većem vrednovanju ljudskog rada u Srbiji(str.5)

Protest radnika u Nišu: Umesto plata, dobili samo obećanja(str.6)

Просечна плата у Србији прескочила 60.000 динара(str.8)

Јачи динар и више радних сати подигли просечну плату на 510 евра

Јачање реалне вредности динара је помогло да се нешто раније него што то дозвољавају економске могућности земље достигну плате више од 500 евра, иако би реално било да је то достигнуто наредне године

Просечна зарада у јулу ове године у Србији је досегла износ од 60.029 динара, а то значи да је први пут постала нешто виша од 510 евра. На ту чињеницу посебно је, како и сам каже, поносан председник Србије Александар Вучић, који је јуче подсетио да је просечна плата сада највиша у региону Западног Балкана.

– Када сам постао председник владе, делили смо треће место по просеку плате са Северном Македонијом, а испред нас су били Црна Гора и БиХ – додао је Вучић.

– Србија се сада изједначила са Црном Гором. Уверен сам да ћемо ускоро по просеку плата далеко престићи и ту земљу, с обзиром на то да Србија има неупоредиво бољу економску ситуацију. Од Црне Горе бољи смо и по стопи раста и по стопи јавног дуга – закључио је Вучић.

Вест да у јулу ове године просечна нето зарада износи 60.029 динара није превише изненадила професора Милојка Арсића с Економског факултета у Београду. Он сматра да је добро што су просечне плате у јулу повећане у односу на други квартал ове године, јер то може да представља сигнал опоравка наше привреде. Износ од 510 евра, објашњава он, достигнут је ипак захваљујући томе што је динар ојачао.

– Јачање реалне вредности динара је помогло да се нешто раније него што то дозвољавају економске могућности земље достигну плате више од 500 евра. Реално би било да је то достигнуто, на пример, наредне године. Али, јачање динара има и своју другу, негативну страну, а то је повећање спољнотрговинског дефицита, који се погоршава већ три године – напомиње проф. Арсић.

Да ли онда најављени пораст просечне зараде до 900 евра до 2025. године може да преставља дозу ризика по макроекономску стабилност земље? За проф. Арсића тај циљ је прилично сигурно потпуно нереалан.

– И раније, још 2016. године, постојале су најаве да ће плата од 500 евра бити постигнута у 2017, а то се десило тек сада у 2020. години. То подразумева врло високе стопе раста. Наиме, да би се са 510 евра дошло до 900 евра у 2025. години плате би требало да расту 12 одсто просечно годишње, што је неодрживо и нереално – уверен је проф. Милојко Арсић.

С тим да је сасвим реално да у Србији просечна зарада ове године износи око 510 евра, сагласан је и Иван Николић, сарадник Економског института.

– У економији немамо никаквих већих потреса, у смислу продубљивања неравнотеже. Буџетски дефицит јесте већи, али то није зато што су плате толике колике су, него зато што је држава

била издашна са програмом помоћи привреди. Када се погледа динамика кретања зарада, јасно је да већ две-три године она расте упоредо порастом БДП-а. То се огледа управо у стабилном макроекономском оквиру – истиче Николић, подсећајући да се, када је у претходној деценији бележен нереални и убрзани раст зарада, то све одражавало или на скок инфлације или на ширење спољнотрговинског дефицита.

– Сада то ипак није случај, већ реално стање у складу с привредним растом. Пројекције да ћемо до 2025. можда изгурати и до 900 евра просечне зараде нису нереалне. Уколико се вратимо, после кризе с короном, вишим стопама привредног раста, уз стране инвестиције које су најављене и реализују се, не видим разлог да Србија не достигне просечну зараду од 900 евра за пет година – уверен је Иван Николић.

Представници синдикалних организација не виде ништа сензационално у најновијим вестима око износа просечне зараде који је изнад 510 евра. Душко Вуковић, потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије, подсећа да је добро позната ствар да износи просечне месечне плате варирају из месеца у месец, па је тако било и овог пута, посебно када се зна да у сваком месецу није исти број радних сати.

– Овогодишњи јул је био месец у којем су била 184 радна сата, а у години постоје само још два до три таква месеца. Остали броје 176 или 168 сати, а неки чак и 160 радних сати. Управо број радних сати у конкретном месецу утиче на то да ли ће просечна зарада у датом месецу бити већа или не, па зато овај ексклузивитет којим се хвале политичари не пије воду – истиче Вуковић, а свој став, како додаје, поткрепљује чињеницама.

– Јануар ове године имао је максимални број радних сати, 184, и тада је просечна зарада износила 59.941 динар. Већ у фебруару број радних сати је био знатно мањи, 160, и самим тим и просечна плата била је нижа за око 1.800 динара, то јест спала је на 58.100 динара. Даље, у марту број сати је био 176, па је и зарада била виша... Већ је у августу било мање радних сати него у јулу, па сходно томе и очекујемо да просечна зарада буде нижа од јулске и да ће спасти на неких 59.000 динара, а то значи да ће бити испод 510 евра. Дакле, ово није ништа сензационално – уверава Душко Вуковић.

Danas.rs

Stojiljković: Pandemija će dovesti u pitanje brojna radna mesta

Profesor Fakulteta političkih nauka Zoran Stojiljković izjavio je danas da je epidemija korona virusa promenila i politiku i ekonomiju i socijalne odnose i postojeće trendove stavila u veliko iskušenje.

Пише: FoNet

„Pandemija će sigurno, kao i kriza ponude i potražnje dovesti u pitanje brojna radna mesta, učiniće da autoritarne tendencije u društvu budu naglašenije, ali će biti pitanje šta će biti sudbina procesa rada i kakve promene možemo očekivati u strukturi zaposlenih i promene za građane“, rekao je Stojiljković za FoNet uoči početka Sabora politikologa.

Komentarišući položaj radnika posle pandemije, Stojiljković je rekao kako očekuje da će doći do nove krize i fleksibilizacije radnih odnosa, ako se ne bude povezala zaštita radnih mesta sa pravima za sve radno angažovane i zaštitom za sve socijalne kategorije.

Profesor FPN Dušan Pavlović ukazao je da su najveće promene došle u ekonomskoj sferi i sferi socijalnih odnosa.

„Ekonomija ne može više da funkcioniše u onom kapacitetu u kojem je funkcionisala radnije, a to ima posledice na socijalnu politiku, zato što ne možete da generišete državne prihode kojima možete da finansirate socijalne programe, a to ima posledica po političke odnose“, rekao je Pavlović.

On je ocenio da će to dovesti do nove distribucije moći.

Pavlović je ukazao na pojavu novih grupa koje ne veruju da je pandemija realna, već da država koristi pandemiju kako bi ih još više kontrolisala.

„Očigledno je da u nekim zemljama postoji veliko raspoloženje da se narod podigne protiv vlasti optužujući je za sve veću kontrolu. Moguće je da, ukoliko vlast ne bude reagovala adekvatno, oni još više ojačaju“, rekao je Pavlović.

On je ukazao da do sada ti pokreti završavaju sve na nivou protesta, osim u SAD, gde je došlo do ozbiljnih sukoba demonstranata i vlasti, gde su umešani i dodatni faktori – poput rasnog faktora, dok u Evropi i Aziji trendovi nisu destabilišući, što ne mora da znači da će takvi i ostati.

Sabor politikologa ove godine se održava na Fakultetu političkih nauka, a ovogodišnja tema je „Političke posledice pandemije“.

Mali: Veće zarade trasiraju put ka većem vrednovanju ljudskog rada u Srbiji

Ministar finansija Srbije Siniša Mali izjavio je danas da je prosečna zarada obračunata u julu prvi put u Srbiji premašila 510 evra, što po njegovoj oceni, ukazuje da je trasiran put ka većem vrednovanju ljudskog rada u Srbiji, kao i da je privreda Srbije ostala žilava i vitalna u uslovima pandemije.

Piše: Beta

„Prosečna zarada od 60.029 dinara je novi okvir u kome se krećemo i to je jedna ozbiljna potvrda da je privreda Srbije ostala žilava i vitalna, te da je u uslovima krize i pandemije ostala jaka i da vuče napred“, kazao je Mali, saopštio je Ministarstvo.

Prema njegovim rečima, očekivanja su i da će povećanje minimalne zarade od 6,6 odsto, neoporezivog dela dohotka sa 16.300 na 18.300 dinara, kao i planirano umanjenje poreza na zarade – uticati na dalji rast zarada.

„Pre dve godine opterećenje na zarade je bilo 63 odsto a sada je 61,2 procenta. Naša politika je da opterećenje na zarade smanjujemo, ali naravno u skladu sa mogućnostima i raspoloživim fiskalnim prostorom“, naveo je Mali.

Dodao je da je svestan da je fiskalno opterećenje zarada još uvek visoko, ali da je ubeđen da će se sa većim privrednim rastom u budućnosti stvoriti uslovi za dodatna umanjenja.

Mali je ponovio da je Vlada Srbije posvećena tome da se očuva životni standard stanovništva i da zbog toga ubrzano radi na privlačenju investicija, kao i na stvaranju stimulativnog regulatornog okvira koji će pružiti jednake šanse za sve.

Vlada je, prema njegovim rečima, svesna da su i dalje prisutne društvene nejednakosti, te je promena na tom planu, jedna od bitnih tačaka agende u budućnosti.

„Mi smo po prvi put u istoriji kao država intervenisali iz budžeta i direktno podržali privrednike sa paketom od 5,8 milijardi evra. Na taj način smo izvršili realokaciju, odnosno pravedniju preraspodelu javnih sredstava, kako bi se pomoglo privatnom sektoru. To se nikada do sada nije desilo“, kazao je Mali.

Naveo je i da je Srbija puna potencijala, da to sad vide i drugi, poput američke Međunarodne razvojne finansijske korporacije (DFC) koja je nedavno došla u Srbiju, ali je istakao da treba učiniti napor da se taj potencijal „oslobodi“.

„Nedavno je saopšteno da se Srbija po indeksu ljudskog kapitala (HCI) Svetske banke, koji meri razvoj ljudskog kapitala u svetu, nalazi u vrhu u našem regionu. To znači da će dete rođeno danas u Srbiji imati 68-procentnu produktivnost ako završi obrazovanje i bude dobrog zdravstvenog stanja“, rekao je Mali.

Mali je rekao kako je uveren da je plan, po kome će prosečna plata 2025. godine u Srbiji biti 900 evra, a prosečna penzija 430 evra, u potpunosti ostvariv.

„Ako smo 2018. godine ostvarili stopu rata od 4,4 odsto, a 2019. godine 4,2 odsto, a ove se godine, što su naša očekivanja, usled pandemije, zadržimo na nuli i uopšte nemamo pad BDP, jasno je i da nećemo imati indikatore koji će vući zarade naniže“, rekao je Mali i dodao da je to svojevrsni uspeh imajući u vidu informacije koje dolaze iz okruženja da se planirana smanjenja zarada kreću i više od 20 procenata.

On je istakao da je i nezaposlenost od 7,3 odsto u drugom kvartalu ove godine dokaz da su ekonomske mere doprinele očuvanju radnih mesta uprkos teškim uslovima izazvanim pandemijom korona virusa.

Mali je podsetio i da su reforme propisa iz radnog zakonodavstva učinili da fleksibilnost rada postane realnost u ekonomskom životu Srbije, te da su i oni doprineli većoj fluktuaciji radne snage unutar privrede, što je takođe imalo uticaj na zarade.

Protest radnika u Nišu: Umesto plata, dobili samo obećanja

Nekadašnji radnici Elektronske industrije, Građevinara, Nitekisa, Mašinske industije i drugih propalih niških društvenih firmi protestovali su danas ispred Gradske kuće zahtevajući isplatu zaostalih plata.

Piše: Beta

Oni su podsetili da oko 9.000 radnika ima neisplaćene zarade, pojedini od njih i više od 100 plata.

Bivša radnica fabrike televizora u Elektronskoj industriji Dušica Asanović istakla je da već deset godina ima izvršno sudsko rešenje za isplatu 31 plate.

„Trebalo je da mi isplate 1,1 milion dinara, ali do sada ni dinar nisam dobila, a oslepela sam na poslu radeći sa sitnim delovima prvu, drugu i treću smenu. Sramota je to što se sa radnicima ovde radi, u ovoj državi nema vlasti“, rekla je Asanović agenciji Beta.

Nekadašnji radnik Elektronske industrije Zoran Stojković, jedan od tridesetak okupljenih na protestu, izjavio je da već godinama ne može da naplati 24 plate zarađene u pogonu fabrike za proizvodnju aparata za domaćinstvo.

„Plate ne mogu nikako da naplatim, a za dug od 524 dinara za komunalne račune došlo mi je od izvršitelja rešenje da hitno moram da platim 4.700 dinara“, rekao je Stojković.

Predstavnik radnika koji protestuju Žarko Đorđević rekao je da poslednje četiri godine „osim obećanja nisu ništa drugo dobili“.

„Nema pomaka u rešavanju našeg problema. Naprotiv, sad nas svi kompletno izbegavaju, a mi ne tražimo ništa mimo zakona“, kazao je Đorđević.

On je podsetio da im je u jesen 2016, kada je Vlada Srbije bila u Nišu, Aleksandar Vučić obećao da će do kraja te godine biti isplaćeni.

„Kad je polagao kamen temeljac fabrike Leoni, Vučić je rekao da će naš problem biti rešen, a kada je otvarao tu fabriku rekao je da su ovlastili premijerku Anu Brnabić da u roku od tri dana da konačno rešenje“, istakao je Đorđević.

Kako je dodao, prilikom poslednjeg boravka u Nišu, juna ove godine, Brnabić je obećala radnicima koji potražuju zaostale plate da će njihov problem biti rešen „po hitnom postupku“.

„Premijerka je ovlastila jednog čoveka iz vlade da formira ekspertsku grupu za pronalazenje rešenja našeg problema, ali ni ta grupa ništa nije uradila. Poručili su nam da dok se nova Vlada Srbije ne formira, ništa ne mogu da nam pomognu“, rekao je Đorđević.

Radnici su danas dobili obećanje da će se naredne nedelje sastati sa gradonačelnicom Niša Draganom Sotirovski.

Oni su istakli da im je veoma važno da se neko iz gradske vlasti zauzme što pre za rešavanje njihovog problema, jer će uskoro biti napravljen državni budžet za narednu godinu, a ukoliko se isplata plata ne nađe u njemu, moraće da čekaju na svoje zarade još celu godinu.

Просечна плата у Србији прескочила 60.000 динара

Извор: Dnevnik.rs

По подацима Републичког завода за статистику, просечна нето зарада у Србији у јулу износила је 60.029 динара.

У поређењу с истим месецом претходне године, просечна нето зарада у јулу већа је 9,1 одсто номинално, односно седам одсто реално. Просечна нето зарада у јулу је око 300 динара виша од оне исплаћене у јуну, када су запослени у Србији, у просеку, зарадили 59.740 динара. Када је реч о медијалној заради, она је у јулу достигла износ од 45.736 динара, што, заправо, значи да половина укупног броја запослених у Србији месечно зарађује до тог износа. И медијална зарада у јулу виша је од оне исплаћене месец раније, када је износила 45.500 динара, а разлика је 236 динара.

Зараде запослених у Војводини су, слично као и протеклих месеци, мање од износа који је исплаћен на републичком нивоу. Просечна примања у Војводини у јулу су била 57.214 динара, па је војвођанска просечна зарада 2.815 динара мања од оне исплаћене на нивоу републике. Баш као и на нивоу републике, и запослени у Војводини су јулу, у просеку, зарадили више него у јуну, када је просечна плата била 56.896 динара, те је јулска коверта дебља 318 динара. Од седам области у Војводини, само је у једној – Јужнобачкој, просечна јулска зарада била виша од републичког просека, а тог месеца у коверти је било 61.626 динара. С просечном нето платом у јулу од 57.226 динара запослени у Јужнобанатској области прескочили су износ војвођанског просека свега 12 динара, али су зато за републичким каскали 2.803.

Најмање у Србобрану и Бачу

У многим насељима и општинама у Војводини просечне јулске зараде биле су ниже од 50.000 динара, али није било зараде ниже од 46.000. Најмање новца у јулу су, у просеку, зарадили запослени у Србобрану – 46.504 динара, а потом у Бачу, где су зараде биле стотинак динара више – 46.606. Мање од 47.000 динара у јулу су у Војводини, у просеку, зарадили још само запослени у Малом Иђошу – 46.990.

У преосталих пет области у Војводини просечна јулска зарада била је нижа од војвођанског просека, али ни у једној није била мања од 50.000 динара. Најниже просечне зараде у Војводини исплаћене су у Западнобачкој области – 51.721 динара, а та област је већ месецима на зачељу међу војвођанским општинама по висини зараде. Просечне јулске зараде у остале четири области у Војводини крећу се у распону од око 53.500 динара до око 56.150. Тако су запослени у Сремској области, у просеку, зарадили 53.446 динара, Севернобанатској 53.881, Севернобачкој 54.358 и Средњобанатској области 56.142.

У свега два града у Војводини – Новом Саду и Вршцу – просечне зараде достигле су износ исплаћен на републичком нивоу, а уз Панчево и Зрењанин, они су и једини у којима је премашен војвођански просечни ниво зарада. У јулу је на првом месту по висини примања био Нови Сад, где је просечна зарада била 67.345 динара. У Вршацу су запослени, у просеку, у јулу зарадили 62.040 динара, те је између два највише просечне плате у Војводини разлика 5.305 динара. Запослени у Панчеву су, у просеку, зарадили 59.772 динара и до зараде на републичком новоу недостајало им је 257, а просечну зараду на војвођанском нивоу прескочили су за 2.558 динара. Зрењанинци су у просеку у ковертама имали 58.284 динара, а тај износ је 1.070 динара виши од војвођанског просека, а 1.745 динара нижи од просечне зараде у републици.

У свега неколико градова у Војводини у јулу је исплаћена просечна плата виша од 55.000 динара. Тај износ прескочили су запослени у Сремским Карловцима – 55.811 динара, а следе зараде запослених у Сенти – где је просечна зарада била 55.731 динар. Запослени у Кикинди у јулу су, у просеку, зарадили 55.455 динара, Сремској Митровици 55.423, а у Инђији 55.078.

Д. Млађеновић